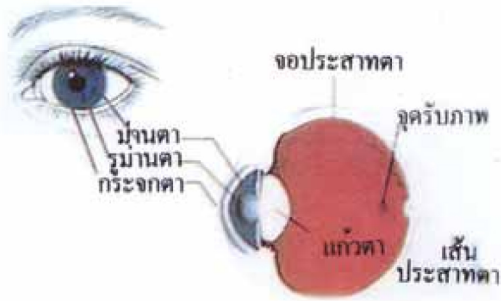

เบาหวานขึ้นจอประสาทตา

» เบาหวานมีผลต่อสายตาได้อย่างไร ?

ในคนที่เบาหวานนั้น ร่างกายไม่สามารถใช้น้ำตาลได้อย่างเหมาะสม ทำให้มีระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่าค่าที่ควรจะเป็น ปัจจุบันนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเส้นเลือด ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือเส้นเลือดที่จอประสาทตา

จอประสาทตานี้อยู่ส่วนหลังของลูกตา การทำงานคล้ายกับจอภาพยนตร์ โดยทำหน้าที่รับแสงที่มาจากส่วนหน้าของลูกตา และส่งข้อมูลไปยังสมองเพื่อแปลผลออกมาเป็นภาพอีกที เมื่อเส้นเลือดที่จอประสาทตาเปลี่ยนแปลงไป จะทำให้การทำงานของจอประสาทตาผิดปกติไปและทำให้การรับแสงแย่งลงไปด้วย ซึ่งในที่สุดก็ทำให้เกิดตาบอดได้

ภาพที่คนปกติมองเห็น

ภาพที่ผู้ป่วย

โรคจอประสาทตาเสื่อมมองเห็น

» เบาหวานขึ้นจอประสาทตามีระยะ ?

เบาหวานขึ้นจอประสาทตา แบ่งได้เป็นสองระยะ คือ ระยะเริ่มต้น (NPDR) และระยะลุกลาม (PDR)

ในระยะเริ่มต้นนั้น การเปลี่ยนแปลงของเส้นเลือดที่จอประสาทตาจะทำให้มีการรั่วของสารน้ำบางอย่าง เช่น โปรตีนหรือไขมัน ไปสะสมอยู่ที่บริเวณเนื้อจอประสาทตาตามส่วนต่างๆ โดยทั่วไประยะนี้ไม่ทำให้การมองเห็นลดลง เว้นแต่จะมีการรั่วของสารน้ำเกิดขึ้นที่บริเวณจุดรับภาพ ซึ่งเป็นส่วนของลูกตาที่ใช้ในการมองเห็นที่สำคัญที่สุด

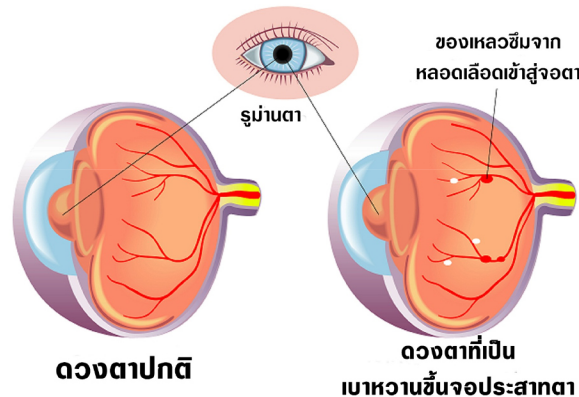
ในระยะลุกลาม จะมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองต่อภาวะขาดออกซิเจนของจอประสาทตา โดยจะมีเส้นเลือดงอกออกมาใหม่ ซึ่งเส้นเลือดเหล่านี้เป็นเส้นเลือดฝอยที่เปราะและแตกง่าย ทำให้เกิดผลแทรกซ้อนที่ทำให้การมองเห็นลดลง ได้แก่

» เลือดออกในน้ำวุ้นตา

» จอประสาทตาลอกหลุด เนื่องจากการดึงรั้งของพังผืดที่เกิดตามหลังเลือดออกในน้ำวุ้นตา หรือพังผืดที่เกิดจากเส้นเลือดงอกใหม่ผิดปกติ

» ต้อหิน ที่เกิดจากเบาหวานขึ้นตา

เบาหวานขึ้นจอประสาทตา

» ควรจะตรวจตาบ่อยแค่ไหน ?

ในรายที่เพิ่งตรวจพบว่าเป็นเบาหวาน ควรพบจักษุแพทย์เพื่อตรวจตาทันที และเมื่อตรวจแล้วไม่พบภาวะเบาหวานขึ้นจอประสาทตา ควรตรวจตาเป็นระยะ ประมาณ 1 ครั้งต่อปี แต่ถ้าเริ่มมีเบาหวานขึ้นจอประสาทตาแล้ว ควรตรวจบ่อยขึ้นเป็น 3-6 เดือนต่อครั้ง เพื่อตรวจหาภาวะเริ่มต้นที่ต้องทำการรักษา

ในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคเบาหวาน ควรได้รับการตรวจจอประสาทตา ตั้งแต่ไตรมาสแรกของการตั้งครรภ์ เนื่องจากในช่วงนี้การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้ค่อนข้างเร็ว

»» เบาหวานขึ้นจอประสาทตาสามารถวินิจฉัยได้อย่างไร ?

วิธีการวินิจฉัยได้ดีที่สุด คือ การตรวจจอประสาทตาเป็นประจำ การตรวจนั้นจะทำได้โดยการหยอดยาขยายรูม่านตาก่อน จากนั้นจักษุแพทย์จะใช้เครื่องมือเฉพาะส่องแสงเข้าไปในลูกตา เพื่อตรวจดูสภาพจอประสาทตา ขั้นตอนการตรวจดังกล่าวจะไม่เจ็บ แต่จะรู้สึกจ้ำแสงค่อนข้างมากจากแสงที่ส่องเข้าไป และหลังจากการตรวจตาของท่านจะพล่ามัวไปประมาณ 5-8 ชั่วโมง เนื่องจากฤทธิ์ของยาขยายม่านตา ดังนั้นควรมีญาติมาด้วย

เมื่อจักษุแพทย์ตรวจพบภาวะเบาหวานขึ้นจอประสาทตาแล้ว บางครั้งอาจให้ท่านถ่ายรูปจอประสาทตาเก็บไว้ เพื่อประโยชน์ในการติดตามดูการเปลี่ยนแปลง

»» เบาหวานขึ้นจอประสาทตา รักษาได้อย่างไร ?

วิธีการรักษาที่ดีที่สุด คือ การป้องกันไม่ให้เกิดภาวะนี้ โดยการคุมระดับน้ำตาลในเลือดอย่างเคร่งครัด เนื่องจากการวิจัยพบว่า ระดับน้ำตาลในเลือดที่สูงสัมพันธ์กับความรุนแรงของภาวะนี้ อีกทั้งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของเส้นเลือดเนื่องจากภาวะเบาหวานขึ้นจอประสาทตาแล้ว ต่อให้รักษาอย่างดีเพียงใด การเปลี่ยนแปลงนั้นไม่สามารถกลับมาดีเหมือนเดิมได้

ในรายที่มีความผิดปกติที่จำเป็นต้องรักษาก็จะให้การรักษา เช่น การยิงเลเซอร์ ซึ่งเป้าหมายของการรักษาด้วยเลเซอร์นั้น เพื่อยับยั้งไม่ให้เกิดการสร้างเส้นเลือดใหม่ที่ไม่มีประสิทธิภาพขึ้น โดยการยิงเลเซอร์ไปที่จอประสาทตาที่ดีส่วนนอก เป็นการยอมเสียจอประสาทตาที่ดีบางส่วน เพื่อให้จอประสาทตาส่วนกลาง ที่เป็นส่วนสำคัญบริเวณจุดรับภาพนั้นยังทำงานได้อยู่ การยิงเลเซอร์นั้นบางครั้งไม่สามารถยิงหมดทุกพื้นที่ได้ในครั้งเดียว ดังนั้น จักษุแพทย์อาจจะแบ่งการยิงเป็นหลายครั้ง

การรักษาด้วยการยิงเลเซอร์นั้น โดยทั่วไปมักจะไม่ได้ทำให้การมองเห็นดีขึ้น แต่เป้าหมายหลักจะเป็นการชะลอไม่ให้เกิดการมองเห็นแย่ง

**จอประสาทตาเสื่อม
จากเบาหวาน
DIABETIC RETINOPATHY**

**ด้วยความปรารถนาดี
งานสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์
โรงพยาบาลท่าตูม
WWW.THATOOMHSP.COM
โทร.0-4459-1126 ต่อ 116**